

**Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра інформаційної діяльності та медіакомунікацій**

С. М. Мельник

ПРИКЛАДНІ СОЦІОКОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

*Методичні рекомендації і завдання
для самостійної роботи з дисципліни*

(для здобувачів вищої освіти денної, заочної та дистанційної форм
навчання спеціальності

029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа)

Одеса : ОНПУ – 2020

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра інформаційної діяльності та медіа-комунікацій

С. М. Мельник

ПРИКЛАДНІ СОЦІОКОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

*Методичні рекомендації і завдання
для самостійної роботи з дисципліни*

(для здобувачів вищої освіти денної, заочної та дистанційної форм
навчання спеціальності

029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа)

Затверджено
на засіданні кафедри
інформаційної діяльності
та медіа-комунікацій,
протокол № 1 від 31.08.2020 р.

Одеса : ОНПУ – 2020

Прикладні соціокомунікаційні технології : методичні рекомендації і завдання для самостійної роботи з дисципліни [для здобувачів вищої освіти денної, заочної та дистанційної форм навчання спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа] / Укл. : С. М. Мельник. – Одеса : ОНПУ, 2020. – 40 с.

Укладач: С. М. Мельник, канд. філол. наук, доцент

Методичні рекомендації повністю відповідають програмі курсу «Прикладні соціокомунікаційні технології» та є частиною навчально-методичного комплексу, що включає робочу навчальну програму, конспект лекцій, методичні рекомендації і завдання до практичних занять.

Призначені для здобувачів вищої освіти гуманітарних факультетів, зокрема для майбутніх фахівців зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа.

© С. М. Мельник, 2020

© ОНПУ, 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 1	5
Тема 1. Основні поняття соціально-комунікаційних технологій	5
Тема 2. Соціально-комунікаційні технології у працях українських та зарубіжних дослідників	7
Тема 3. Структура, функції, зв'язки соціально-комунікаційних технологій	9
Тема 4. Маніпуляція як основа соціокомунікаційних технологій	11
Тема 5. Різновиди соціально-комунікаційних технологій: класифікації вітчизняних і зарубіжних учених	13
Тема 6. Технології інформаційного охоплення	15
Тема 7. Технології іміджбілдінгу і трешіміджування	17
СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 2	19
Тема 8. Технології виправлення інформації	19
Тема 9. Технології просування	21
Тема 10. Технології перемовин	23
Тема 11. Вибірчі технології сьогодення	25
Тема 12. Технології формування промов	27
Тема 13. Кризові технології. PR у кризових ситуаціях	29
Тема 14. Технології електронних мереж	31
Тема 15. Технології чуток	33
ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ	35
Питання до модульної контрольної роботи № 1.....	35
Питання до модульної контрольної роботи № 2.....	35
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ	37

ПЕРЕДМОВА

Самостійна робота є важливою складовою навчального процесу, котрий сприяє активізації засвоєння знань, умінь та навичок, їх практичній реалізації, допомагає формуванню в здобувачів вищої освіти уміння навчатися, і водночас є ефективним засобом опанування навчального матеріалу у вільний від занять час.

Мета самостійної роботи – сприяти засвоєнню програмного матеріалу дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» у повному обсязі, формуванню самостійності як особистісної прикмети та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні планувати, систематизувати та контролювати власну перспективну та повсякденну діяльність.

Завданням самостійної роботи здобувачів є формування необхідного комплексу умінь і навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх практичне застосування при виконанні творчих індивідуальних завдань, а також виявлення недоліків та упущень у системі знань з курсу «Прикладні соціокомунікаційні технології».

Зміст самостійної роботи з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» визначається навчальною програмою, завданнями викладача. Самостійна робота здобувача забезпечується системою навчально-методичних засобів, розроблених для вивчення навчальної дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології»: навчальними та методичними посібниками, методичними матеріалами для самостійної роботи, конспектом лекцій тощо.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» організовується з дотриманням таких вимог:

- ✓ обґрунтування необхідності завдань загалом, а також конкретного завдання зокрема;

- ✓ надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи;

- ✓ надання можливості здобувачам виконувати творчі роботи, що відповідають умовно-професійному рівню засвоєння знань, не обмежуючись стандартними завданнями;

- ✓ підтримання постійного зворотнього зв'язку зі здобувачами у процесі виконання самостійної роботи.

Перелік завдань для самостійної роботи, форми її організації та звітності, термін виконання й кількість балів, які можна отримати, визначає викладач кафедри під час розробки робочої програми дисципліни (розділ «Самостійна робота здобувачів»).

СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Основні поняття соціально-комунікаційних технологій

Здобувачі повинні знати: зміст ключових понять дисципліни.

Здобувачі повинні вміти: розмежовувати терміни «комунікаційні технології», «соціальні технології», «соціально-комунікаційні технології», «прикладні соціально-комунікаційні технології», «інформаційні технології»

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте розбіжності між соціальними та комунікаційними технологіями.

Зосередьте увагу на різнобії в тлумаченні ключових понять дисципліни.

Визначте, хто з вітчизняних і зарубіжних дослідників працює над проблемою теоретичного обґрунтування соціокомунікаційних технологій та їх практичного застосування.

Питання для самоконтролю

1. Що слід вважати основним категоріальним апаратом курсу «Прикладні соціокомунікаційні технології»?
2. Що вивчає теорія соціальних технологій?
3. У яких значеннях найчастіше використовується поняття «соціальна технологія» в науковій літературі?
4. З чим пов'язують дослідники відсутність єдиного підходу до визначення поняття «соціальна технологія»?
5. На основі яких підходів відбувається дослідження соціальних технологій?
6. За якими критеріями визначають різновиди соціальних технологій?
7. Що називають комунікаційними технологіями?
8. Чим відрізняються комунікаційні технології від соціально-комунікаційних технологій?
9. Що таке теоретичні соціально-комунікаційні технології?
10. Чим відрізняються комунікаційні технології від інформаційних технологій?

Творча / пошукова робота

Підготуйте аналітичний огляд праць, присвячених науковому обґрунтуванню поняття «технологія». Увиразніть різницю у витлумаченні поняття в різних галузях наукового знання. Яке поняття технології прийнятне для дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології»?

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Гавра Д. Социально-коммуникативные технологии: сущность, структура, функции. *Оптимальные коммуникации*. 2013. № 10. URL : <http://jarki.ru/wpress/2010/02/28/937/>

2. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.

3. Корнеєв В. М. Комунікаційні технології як засоби проектування соціальної дійсності. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2014. Т. 56. С. 176–181 URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nzizh_2014_56_36.pdf.
4. Островська Н. В. Прикладні соціально-комунікаційні технології : навчальний посібник. Запоріжжя : ЗНТУ, 2017. 110 с. URL :
5. Різун В. Соціально-комунікаційний підхід у науці та галузі соціальної інженерії. URL : http://journalib.univ.kiev.ua/Socialniy_pidhid.pdf
6. Холод О.М. Комунікаційні технології: підручник. К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2013. 213 с.

Тема 2. Соціально-комунікаційні технології у працях українських та зарубіжних дослідників

Здобувачі повинні знати: ключові підходи щодо тлумачення соціально-комунікаційних технологій.

Здобувачі повинні вміти: аналізувати наукову літературу, віднаходячи в ній необхідні відомості; резюмувати прочитане.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте розбіжності в поглядах на природу соціокомунікаційних технологій у працях українських і зарубіжних дослідників.

Зосередьте увагу на діапазоні поняття «соціально-комунікаційні технології» в працях українських дослідників.

Визначте зв'язок соціально-комунікаційних технологій і соціального інжинірингу.

Питання для самоконтролю

1. З позицій яких учень аналізують соціально-комунікаційні технології дослідники?
2. Які концепції соціально-комунікаційних технологій визначає О. Холод?
3. Хто з науковців наголошує на дискусійності зведення всіх соціально-комунікаційних технологій до маніпуляційних дій, спрямованих на зміну поведінки соціуму? Чим обґрунтовує свою позицію дослідник?
4. Які результати використання соціально-комунікаційних технологій пропонує враховувати В. Корнеєв?
5. Що вважає ключовими поняттями соціально-комунікаційної технології Д. Гавра?
6. Якими є постулати комунікаційних технологій?
7. Що, на думку Н. Постмана, необхідно знати людям про вплив технологій?
8. На яких концепціях ґрунтується сучасне наукове бачення про вплив комунікаційних технологій?
9. За яким принципом відбувається розподіл на «м'які» чи «жорсткі» технології?
10. Чим пояснюється активне використання технологій «м'якого» впливу?

Творча / пошукова робота

Віднайдіть в зарубіжній науковій літературі (не російській) відомості про підходи до тлумачення поняття «соціально-комунікаційні технології».

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Бондаренко І. Комунікаційні технології у контексті філософії соціальної інженерії. *Вісник Львівського університету*. Серія Журналістика. 2014. Випуск 39. С. 194–201.
2. Гавра Д. Социально-коммуникативные технологии: сущность, структура, функции. *Оптимальные коммуникации*. 2013. № 10. URL : <http://jarki.ru/wpress/2010/02/28/937/>

3. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.
4. Корнеєв В. М. Комунікаційні технології як засоби проектування соціальної дійсності. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2014. Т. 56. С. 176–181.
5. Почепцов Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. К. : Ваклер, 2001. 352 с.
6. Різун В. Соціально-комунікаційний підхід у науці та галузі соціальної інженерії. URL : http://journalib.univ.kiev.ua/Socialniy_pidhid.pdf
7. Хилько М. Деякі методологічні проблеми дослідження соціально-комунікаційних технологій в українській науковій думці. *Освіта регіону. Політологія, психологія, комунікації*. 2014. № 1-2. С. 70–76.
8. Холод О. Діапазон поняття «соціально-комунікаційні технології». *Держава та регіони*. Серія : Соціальні комунікації. 2010. № 2. С. 89–96.
9. Холод О.М. Комунікаційні технології: підручник. К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2013. 213 с.
10. Холод О. Специфіка формування теорій комунікаційних технологій. *Світ соціальних комунікацій*. 2013. № 2. С. 45–52.

Тема 3. Структура, функції, зв'язки соціально-комунікаційних технологій

Здобувачі повинні знати: функціональне призначення соціокомунікаційних технологій, їх структуру, ключові види та зв'язки з іншими технологіями.

Здобувачі повинні вміти: кваліфікувати соціокомунікаційні технології відповідно до виду та функціонального призначення.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте розбіжності в поглядах українських і зарубіжних дослідників щодо функціонального призначення соціокомунікаційних технологій.

Зосередьте увагу на структурі соціокомунікаційних технологій.

Визначте зв'язок соціально-комунікаційних технологій з іншими галузями діяльності соціального актора.

Питання для самоконтролю

1. Що входить у структуру соціокомунікаційних технологій?
2. Із якою метою до структури соціально-комунікаційних технологій включений пункт про пошук фінансування?
3. Які особливості планування соціокомунікаційних технологій Вам відомі?
4. Де і як можна відчутти вплив соціокомунікаційних технологій?
5. Які критерії класифікування соціокомунікаційних технологій беруть за основу науковці, зокрема О. Холод?
6. Як класифікують соціокомунікаційні технології за призначенням?
7. Як класифікують соціокомунікаційні технології за спрямованістю та протяжністю в часі.
8. Як класифікують соціокомунікаційні технології за результативністю та ефективністю?
9. Як класифікують соціокомунікаційні технології за якістю?
10. Що науковці вкладають в поняття «природні соціокомунікаційні технології», «штучні соціокомунікаційні технології», «комбіновані соціокомунікаційні технології»?

Творча / пошукова робота

Підготуйте коротку доповідь на одну з тем:

- *Взаємозалежність елементів структури соціально-комунікаційних технологій.*
- *Ефективність використання в соціальній активності різних видів соціально-комунікаційних технологій.*
- *Вплив функцій соціально-комунікаційних технологій на вибір їхнього доцільного використання.*

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Климанська Л. Д. Соціально-комунікативні технології в політиці: таємниці політичної «кухні»: монографія. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2007. 332 с.

2. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. – 112 с.
3. Макаренко П. В. Социальные технологии : учеб. пособ. / Макаренко П. В. – Воронеж, 2002.
4. Матвієнко В. Я. Соціальні технології / Матвієнко В. Я. – К. : Українські пропілеї, 2001. – С. 78.
5. Островська Н. В. Прикладні соціально-комунікаційні технології : навчальний посібник. Запоріжжя : ЗНТУ, 2017. 110 с.
6. Різун В. В. Теорія масової комунікації : підруч. для студ. галузі 0303 «Журналістика та інформація». К. : Видавничий центр «Просвіта», 2008. 260 с. URL : http://filelibsnu.at.ua/navchalno-metod/jurnalistika/Teoriya_mas_com.pdf
7. Різун В. Соціально-комунікаційний підхід у науці та галузі соціальної інженерії. URL : http://journalib.univ.kiev.ua/Socialniy_pidhid.pdf
8. Холод О.М. Комунікаційні технології: підручник. К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2013. 213 с.

Тема 4. Маніпуляція як основа соціокомунікаційних технологій

Здобувачі повинні знати: зміст понять «маніпуляція» та «маніпулювання», складові та інструментальні маніпуляції.

Здобувачі повинні вміти: розпізнавати маніпуляцію та вміти протистояти їй.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте розбіжності в тлумаченні поняття «маніпуляція» в різних галузях наукового знання.

Зосередьте увагу на складниках процесу маніпулювання.

Визначте ключові засоби маніпулювання.

Питання для самоконтролю

1. Як в науковій літературі потлумачують поняття «маніпуляція»?
2. Що відносять до складників процесу маніпулювання?
3. Від яких умов, за спостереженням американського дослідника Г. Шилера, залежить здійснення маніпуляції?
4. Як тлумачать поняття «політичне маніпулювання» у широкому та вузькому сенсі?
5. Які операції передбачає політична маніпуляція?
6. За якими критеріями Я. Возняк пропонує вирізняти типи маніпуляцій?
7. Які ключові способи досягнення позитивного результату в схемах маніпуляцій Вам відомі?
8. Як розпізнати маніпуляцію в ЗМІ?
9. Як протистояти маніпуляції?

Творча / пошукова робота

Підготуйте мультимедійну презентацію на тему «Маніпуляція масовою свідомістю» чи підготуйте тези (2-3 сторінки) на наукову конференцію, пов'язані з маніпуляцією.

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Возняк Я. О. Маніпуляція як специфічна комунікація: особливості та наслідки психовпливу. *Наук. пр. Донец. нац. техн. ун-ту. Сер. Педагогіка, психологія і соціологія*. 2010. Вип. 7. С. 220–229.
2. Доценко Е. Л. Психология манипуляции: феномены, механизмы и защита. М. : ЧеРо, Издательство МГУ, 1997. 344 с.
3. Зелинский С. А. Манипулирование личностью и массами. Манипулятивные технологии власти при атаке на подсознание индивида и масс. СПб. : Издательско-Торговый Дом «СКИФИЯ», 2008. 240 с.
4. Інформаційна безпека (соціально-правові аспекти) : підручник / В. В. Остроухов, В. М. Петрик, М. М. Присяжнюк та ін. ; за заг. ред. Є. Д. Скулиша. К. : КНТ, 2010. 776 с.

5. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.

6. Лысенко В. СМИ и общественное мнение: технологии манипулирования. Персонал. № 9. 2004. С. 14–21.

7. Сугестивні технології маніпулятивного впливу : навч. посіб. / В. М. Петрик та ін.; за заг. ред. Є. Д. Скулиша. К. : ЗАТ «ВІПОЛ», 2011. 248 с.

Тема 5. Різновиди соціально-комунікаційних технологій: класифікації вітчизняних і зарубіжних учених

Здобувачі повинні знати: теоретичні відомості про специфіку класифікування соціокомунікаційних технологій вітчизняними і зарубіжними ученими.

Здобувачі повинні вміти: орієнтуватися в новітніх наукових тенденціях щодо класифікування соціокомунікаційних технологій.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте розбіжності в розмежуванні соціокомунікаційних технологій у працях вітчизняних і зарубіжних учених.

Зосередьте увагу на принципах класифікування соціокомунікаційних технологій.

Визначте ключові види соціокомунікаційних технологій.

Питання для самоконтролю

1. Що належить до структурних елементів метатеорії маніпуляції суспільства (за О. Холодом)?
2. Завдяки яким соціально-комунікаційним технологіям реалізуються різновиди мутації?
3. Через які соціально-комунікаційні технології здійснюються такі процеси, як розбалансування, руйнування, знищення?
4. На чому базується структура соціально-комунікаційних технологій, запропонована О. Холодом в останніх дослідженнях?
5. На які різновиди поділяються прикладні соціально-комунікаційні технології?
6. Що є, на думку В. Корнеєва, основним критерієм розгалуження комунікаційних технологій?
7. У чому полягають раціональні та ірраціональні підходи у використанні комунікаційних технологій?
8. Які види комунікаційних технологій на основі типології комунікацій виокремлює Г. Почепцов?
9. Якими, з точки зору Д. Гаври є основні ознаки та критерії соціально-комунікаційних технологій, що дозволяють відокремити їх від схожих на них феноменів іншої природи?
10. На які групи диференціює соціально-комунікаційні технології Д. Гавра?
11. Які різновиди містить класифікація гуманітарних технологій (за Г. Почепцовим)?

Творча / пошукова робота

Укладіть інтелектуальну карту різновидів соціокомунікаційних технологій. Щодо кожної технології подайте короткий коментар, який розкриває її сутність.

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Гавра Д. Социально-коммуникативные технологии: сущность, структура, функции. *Оптимальные коммуникации*. 2013. № 10. URL : <http://jarki.ru/wpress/2010/02/28/937/>
2. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.
3. Корнеев В. М. Комунікаційні технології як засоби проектування соціальної дійсності. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2014. Т. 56. С. 176–181.
4. Почепцов Г. Високі гуманітарні технології як складова шостої технологічної хвилі. URL: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/2849>
5. Почепцов Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. К. : Ваклер, 2001. 352 с.
6. Холод О. Види соціально-комунікаційних технологій. *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського*. 2011. Вип. 32.
7. Холод О. Діапазон поняття «соціально-комунікаційні технології». *Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації*. – 2010. – № 2. – С. 89–96.
8. Холод О.М. Комунікаційні технології: підручник. К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2013. 213 с.
9. Холод О. Специфіка формування теорій комунікаційних технологій. *Світ соціальних комунікацій*. 2013. № 2. С. 45–52.

Тема 6. Технології інформаційного охоплення

Здобувачі повинні знати: теоретичні відомості про пропаганду як одну з найпоширеніших соціокомунікаційних технологій.

Здобувачі повинні вміти: розпізнавати пропаганду та протистояти їй.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте розбіжності в підходах вітчизняних і зарубіжних учених щодо потлумачення поняття «пропаганда».

Зосередьте увагу на сучасних методах і прийомах пропаганди.

Визначте ключові аспекти російської пропаганди та окремі її прийоми в українському інформаційному просторі.

Питання для самоконтролю

1. Як Ви розумієте поняття «пропаганда»?
2. Що визначають серед основних характеристик пропаганди?
3. Які структурні компоненти пропаганди виокремлюють науковці?
4. Що забезпечує ефективність пропаганди?
5. Які різновиди технології інформаційного охоплення виокремлюють науковці?
6. Які прийоми пропаганди є найпоширенішими?
7. Чи можна пропаганду розглядати в позитивному ключі?
8. Які технології політичної пропаганди виокремлює А. Сніжко?
9. Якою динамікою вирізняється російська пропаганда?
10. Які найбільш продуктивні методи російської пропаганди Вам відомі?

Творча / пошукова робота

Віднайдіть в інтернетній мережі відеоприклади застосування технології інформаційного охоплення (подайте лінки до кожного прикладу) . Схарактеризуйте пропаганду за рівнем відкритості, типом комунікації, типом джерела, стимулюванням/блокуванням певних дій.

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Архангельський А. Психологічні передумови пропаганди. *Наукові записки УКУ*. 2015. Ч. 6 : Журналістика. Медіакомунікації, вип. 1. С. 13–22.
2. Бойко А. Д. Політичне маніпулювання : навч. посіб. К. : Академвидав, 2010. 432 с.
3. Горбулін В.П., Додонов О.Г., Ланде Д.В. Інформаційні операції та безпека суспільства: загрози, протидія, моделювання: монографія. К. : Інтертехнологія, 2009. 164 с.
4. Иванов В. Аспекты массовой коммуникации : в 3 ч. К. : ЦВП, 2009. Ч. 1 : Информация и коммуникация. 2009. 190 с.
5. Ильганаева В. Социальные коммуникации (теория, методология, деятельность) : словарь-справочник. Х. : КП «Типография № 13», 2009. 392 с.

6. Інструменти російської пропаганди у країнах Східної Європи – однакові – дослідження. URL : <http://uacrisis.org/ua/53099-information-warfare>
7. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.
8. Набруско В. Громадська думка в соціокомунікативному та політологічному вимірах : тексти лекцій. К. : Грамота, 2008. 176 с.
9. Островська Н. В. Характеристика різновидів соціально-комунікаційних технологій політичних ток-шоу. *Медіатрансформації: рік другий : колект. монографія* / за ред. О. М. Холода. К. : КНУКіМ, 2015. С. 221–251.
10. Почепцов Г. Г. Пропаганда и контрпропаганда. М. : Центр, 2004. 256 с.
11. Почепцов Г. Пропаганда: базовые трансформации. URL : http://osvita.mediasapiens.ua/trends/1411978127/propaganda_bazovye_transformatsii/
12. Почепцов Г. Пропаганда: базовые трансформации. URL : http://osvita.mediasapiens.ua/trends/1411978127/propaganda_bazovye_transformatsii/
13. Професійні стандарти, джінса, пропаганда та маніпуляції в ЗМІ – результати моніторингу. URL : <http://internews.ua/2017/05/online-and-print-media-monitoring-results-2017/>
14. Рекомендації з протидії пропаганді: тактичні, стратегічні, довгострокові (Центр аналізу європейської політики СЕРА). URL : http://osvita.mediasapiens.ua/trends/1411978127/rekomendatsii_z_protidii_propagandi_taktichni_strategichni_dovgostrokovi_tsentru_analizu_evropeyskoi_politiki_sera/
15. Сніжко А. С. Політична пропаганда як засіб формування громадської думки : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.03; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2012. 20 с.
16. Як російська пропаганда впливає на суспільну думку в Україні (дослідження). URL : http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/research/yak_rosiyska_propaganda_vplivae_na_suspilnu_dumku_v_ukraini_doslidzhennya/

Тема 7. Технології іміджблдингу і трешіміджування

Здобувачі повинні знати: сутність ключових понять теми, специфіку формування/корекції/підтримання іміджу, ключові технології іміджування та трешіміджування.

Здобувачі повинні вміти: орієнтуватися в сучасних іміджевих технологіях, здійснювати корекцію іміджу чи формувати його.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте розбіжності в ключових поняттях теми.

Зосередьте увагу на складових іміджу.

Визначте основний інструментарій формування іміджу.

Питання для самоконтролю

1. Як у сучасній науці потлумачують поняття «імідж», «трешімідж»?
2. Чи варто розрізняти поняття «іміджблдинг» та «іміджмейкінг»?
3. Звідки бере свої витoki поняття іміджу?
4. Чому поняття «імідж» науковці нині тлумачать неоднозначно?
5. Чи доцільно ототожнювати поняття «думка», «репутація», «авторитет» із поняттям «імідж»?
6. Що вивчає наука іміджелогія?
7. Які складові включає імідж?
8. Які технології іміджування Вам відомі?
9. Які етапи включає процес цілеспрямованого формування іміджу?
10. Який інструментарій іміджелогії пропонує Г. Почепцов?
11. Які типові засоби руйнування іміджу Вам відомі?

Творча / пошукова робота

Охарактеризуйте свій образ згідно зі структурою особистісного іміджу, спираючись на приклади портретних характеристик публічної особи за дослідженнями О. Змановської.

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Барна Н. В. Іміджелогія: Навч. посіб. для дистанційного навчання / За наук. ред. В. М. Бебика. К. : Університет «Україна», 2008. 217 с.
2. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.
3. Корнієнко В. О., Денисюк С. Г. Імідж політичного лідера: проблеми формування та практичної реалізації : [монографія]. Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2009. 144 с
4. Островська Н. В. Іміджеві технології в суспільно-політичних ток-шоу на українському телебаченні : теоретичний аспект. *Світ соціальних комунікацій : наук. журн.* Т. 6. К. : КиМУ, ДонНУ, 2012. С. 49–52

5. Островська Н. В. Специфіка досліджень соціальнокомунікаційних технологій. *Соціальні комунікації: результати досліджень (2015–2017) : колективна монографія / [авт. : Л. Бадюл, А. Досенко, Н. Островська й ін.]*. К. : ВНЗ «Інститут реклами», 2018. С. 64–100
6. Островська Н. В. Трешіміджеві технології в політичних ток-шоу на українському телебаченні. *Соціальні комунікації: теорія і практика : наук. журн.* Т. 3. К., 2016. С.62-67.
7. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. К. : Ваклер, 2001. 352 с.
8. Холод О. Інмутація суспільства в гіпермаркеті свідомості : у 3 т. Т. 1 : Теорія інмутації суспільства : [монографія]. К. : КиМУ, 2010. 213 с.
9. Холод О. М. Комунікаційні технології : [підручник]. Львів: ПАІС, 2012. 300 с.

СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 8. Технології виправлення інформації

Здобувачі повинні знати: сутність ключових понять теми, особливості застосування спіну в українських реаліях.

Здобувачі повинні вміти: створювати та реалізовувати затребувані споживачами інформаційні продукти та послуги.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте особливості застосування спіну в Україні.

Зосередьте увагу на інструментарії спіну.

Визначте зв'язок спіну з PR.

Питання для самоконтролю

1. Що Вам відомо про виникнення й розвиток технології спіндокторингу?
2. Хто досліджує спіндокторинг у вітчизняній науці?
3. Чому спін розглядають окремо від технологій PR, хоча це один із його різновидів?
4. Як тлумачть поняття спіну в сучасній науці?
5. Які 5 типів спіну пропонує виокремлювати Д. Уоттс?
6. Як на практиці реалізується кожен із типів спіну і на яких етапах виправлення інформації?
7. Чим професія спіндоктора відрізняється від професії журналіста?
8. Які перспективи дослідження спіндокторингу у вітчизняній науці?

Творча / пошукова робота

Підготуйте наукові тези на одну із запропонованих тем. Вибір теми узгодьте із одногрупниками. Тема орієнтована, а тому її можна деталізувати чи переформулювати, щоправда, за схвалення викладача.

Можливості застосування спіндокторингу в органах законодавчої влади України.

Можливості застосування спіндокторингу в органах виконавчої влади України.

Специфіка використання ЗМІ в PR-діяльності прес-служби органів виконавчої влади України.

Нетрадиційні методи управління інформаційним простором у роботі спіндоктора.

Спіндокторинг як технологія захисту інтересів організації/політика/публічної особи в медіапросторі.

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.

2. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. К. : Ваклер, 2001. 352 с.

3. Почепцов Г. Г. Паблик рилейшнз, или Как успешно управлять общественным мнением. М. : Центр, 1998. 349 с.
4. Почепцов Г. Г. Спин-доктор и его работа: нетрадиционные методы управления информационным пространством. *Телекритика*. URL : <http://www.telekritika.ua/lyudi/2001-11-30/1945>
5. Саркисян Э.Г. Спиндоктор и журналист: общее и особенное. *Дні науки філософського факультету – 2014* : міжнар. наук. конф. (15–16 квіт. 2014 р) : матеріали доп. та виступів / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2014. С. 134-136.
6. Спин-доктор и его работа: нетрадиционные методы управления информационным пространством. *ДетекторMedia*. URL: <https://detector.media/community/article/1945/2001-11-30-spin-doktor-i-ego-rabota-netraditsionnye-metody-upravleniya-informatsionnym-prostranstvom/>
7. Холод О. М. Комунікаційні технології : [підручник]. Львів: ПАІС, 2012. 300 с.
8. Холод О. М. Соціальні комунікації : соціо- і психолінгвістичний аналіз : навч. посіб. К. : Київський міжнародний університет; Українська асоціація психолінгвістів, 2010. 304 с.
9. Esser F., Reinemann C., Fan D. Spin Doctoring in British and German Election Campaigns: How the Press is Being Confronted with a New Quality of Political PR. *European Journal of Communication*. 2000. Vol. 15, iss. 2. 317 p.

Тема 9. Технології просування

Здобувачі повинні знати: сутність ключових понять теми, специфіку застосування технологій просування в різних сферах діяльності, передовсім професійній.

Здобувачі повинні вміти: орієнтуватися в ключових технологіях просування, застосовувати технології просування в майбутній професійній діяльності

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте розбіжності в синтетичних та основних технологіях просування.

Зосередьте увагу на найбільш ефективних засобах просування.

Визначте роль креативу в процесі актуалізації технологій просування.

Питання для самоконтролю

1. Чому технології просування ще називають інтегрованими маркетинговими комунікаціями.
2. Як науковці витлумачують ІМТ?
3. Які основні завдання ІМТ?
4. Які ІМТ уналежнюють до основних, а які до синтетичних?
5. Що таке рекламування?
6. Як витлумачують директ-маркетинг?
7. Що таке стимулювання збуту?
8. Як витлумачують паблік рілейшнз?
9. Що таке рекламування?
10. Як витлумачують директ-маркетинг?
11. Які історичні моделі послідовного розвитку паблік рілейшнз Вам відомі?
12. Що таке брендинг?
13. Що таке продакт плейсмент?
14. Як витлумачують івент-маркетинг та мерчандайзинг?
15. Як реалізуються технології спонсорингу й участі у виставках та ярмарках?

Творча / пошукова робота

Укладіть інтелектуальну карту технологій просування сьогодення. Проілюструйте кожну технологію прикладами (лінк). Увиразніть графічно ті, що є найбільш продуктивними.

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Джефкінс Ф. Реклама: Практ. посіб.: Пер. с англ. вид./ Доповнення і редакція Д. Ядіна. К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. 456 с.
2. Діброва Т.Г. Маркетингова політика комунікацій: стратегії, вітчизняна практика. Навчальний посібник. К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2009. 320 с.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.

4. Павленко А.Ф., Войчак А.В., Примак Т.О. Маркетингові комунікації: сучасна теорія і практика: Монографія. К.: КНЕУ, 2005. 408 с.
5. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. К. : Ваклер, 2001. 352 с.
6. Почепцов Г. Паблік рілейшнз. Навчальний посібник. К.: Знання, 2002. 506 с.
7. Примак Т.О. Маркетингова політика комунікацій: Навч. посібник. К.: Атіка, Ельга-Н, 2009. 328 с.
8. Примак Т.О. Рекламний креатив: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2006. 328 с.
9. Холод О. М. Комунікаційні технології : [підручник]. Львів: ПАІС, 2012. 300 с.

Тема 10. Технології перемовин

Здобувачі повинні знати: відомості про перемовний процес та його роль в організації суспільних взаємин.

Здобувачі повинні вміти: використовувати прикладні соціокомунікативні технології для організації ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва; організувати та вести перемовини.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте розбіжності між тактиками перемовин.

Зосередьте увагу на ролі перемовин у різних сферах та різних рівнях соціального існування людини.

Визначте основний інструментарій перемовин.

Питання для самоконтролю

1. Що науковці вкладають у поняття «технологія перемовин»?
2. Як в сучасній наці тлумачать поняття «перемовини», «перемовний процес»?
3. Які специфічні риси визначають перемовини?
4. Як у сучасній науці типологізують перемовини?
5. Які функції реалізує перемовний процес?
6. Які аспекти включає перемовний процес?
7. З яких етапів складається перемовний процес. Схарактеризуйте завдання кожного з них.
8. За якими стратегіями здійснюється перемовний процес?
9. Які основні тактики передбачає стратегія торгу?
10. Які основні тактики передбачає стратегія партнерства?
11. Чому перемовини вважають найефективнішим засобом вирішення конфліктних ситуацій?

Творча / пошукова робота

Віднайдіть в інтернетній мережі, художній літературі чи кінематографі приклади (із посиланням на джерело) успішного й неуспішного ведення перемовин. Висловіться щодо причин неуспіху/ успіху.

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Блінов О. А. Психологічне забезпечення переговорного процесу : навч. посіб. К. : НАУ, 2013. 248 с.
2. Василенко И. А. Международные переговоры в бизнесе и политике: стратегия, тактика, технологи: учеб. пособие. М.: Восток–Запад, 2011. 424 с.
3. Кокоба А. Мастерство переговорных церемоний: стратегии бизнес- переговоров. *Инвест-газета*. 2008. № 29. С. 56-58.
4. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.

5. Левицкий Р., Сандерс Д., Барри Б., Минтон Дж. Самое главное о переговорах: учеб. пособие. М. : ФОРУМ, 2011. 320 с.
6. Малхотра Дипак, Базерман Макс Х. Когда вам партнер лжет, а когда говорит правду: Искусство вести важнейшие переговоры / пер. с англ. Г. А. Хен. М.: АСТ : Астрель ; Владимир : ВКТ, 2011. 411 с.
7. Петровская А. Убедительное рядом: (искусство ведения переговоров). *Секретарь-референт*. 2005. № 11. С. 50-54.
8. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. К. : Ваклер, 2001. 352 с.
9. Стрельникова Л. Деловые приемы. *Секретарь-референт*. 2008. № 11. С. 46-49.
10. Український дипломатичний словник / за ред. М. З. Мальського, Ю. М. Мороза: Знання, 2011. 495 с.
11. Холод О. М. Комунікаційні технології : [підручник]. Львів: ПАІС, 2012. 300 с.

Тема 11. Виборчі технології сьогодення

Здобувачі повинні знати: сутність ключових понять теми, особливості реалізації виборчих технологій під час виборів.

Здобувачі повинні вміти: розпізнавати маніпулятивні виборчі технології та протистояти їм.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте розбіжності проведення передвиборчих кампаній в Україні та Європі/Америці.

Зосередьте увагу на класифікуванні політичних технологій.

Визначте основний інструментарій виборчих технологій.

Питання для самоконтролю

1. Яка роль виборчих технологій у сучасному функціонуванні суспільства?
2. У чому криється різниця між поняттями «технологія влади» і «виборчі технології»?
3. У чому причина розрізненості поглядів на поняття «виборчі технології»?
4. Чи варто розрізняти поняття «виборчі технології» та політичні технології?
5. Чому виборчі технології вважають політико-психологічними?
6. Чому розвиток виборчих технологій напряму пов'язаний із розвитком медіаринку та інтегрованих маркетингових комунікацій?
7. Яке із визначень виборчих технологій, на Вашу думку, найбільш прийнятне?
8. За якими ознаками класифікують виборчі технології?
9. Які брудні виборчі технології найбільш поширені в умовах сьогодення?
10. Для досягнення яких цілей застосовують виборчі технології?
11. Які періоди розвитку виборчих технологій логічно виокремити в історії України?
12. Які найбільш продуктивні виборчі технології в сучасній Україні?

Творча / пошукова робота

Схарактеризуйте основні прийоми маркетингу в політиці. Кожен із них проілюструйте прикладами (бажано з посиланням на джерело).

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Англєрид Т., Андерсен А., Артим І.О., Кальєоранд Р., Дєтєяр А.К. Оцїнювання державних політики та програм: Посїб. для викл. з освїтньо-проф. прогр. підготовки магістрів держ. упр. / НАДУ при Президентовї України. К., 2003. 152 с.
2. Атаманчук Г., Гїрник А. Полїтичний менеджмент. Теорїя та практика полїттехнологїй. Рївне : Перспектива, 2005. 296 с.
3. Головатий М.Ф. Полїтичний менеджмент: Навч. посїб. К.: МАУП, 2005. 264 с.
4. Горбатенко В.П. Полїтичне прогнозування: теорїя, методологїя, практика. К. : Генеза, 2006. 395 с

5. Гринберг Т. Э. Политические технологии: PR и реклама. М. : Аспект Пресс, 2005. 317 с.
6. Гришин Н. В. Основы проведения избирательных кампаний. М. : РИП-холдинг, 2003. 184 с.
7. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.
8. Кочубей Л. Категоріальне осмислення виборчих процесів. *Політичний менеджмент*. URL : <http://www.politik.org.ua/vid/magcontent.php3?m=1&n=29&c=448>.
9. Кошелюк М. Е. Технологии политических выборов. СПб. : Питер, 2004. 239 с.
10. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. К. : Ваклер, 2001. 352 с.
11. Лісничий В. В., Грищенко В. О., Іванов В. М., Кінах М. В. Сучасний виборчий PR : навч. посіб. Сєверодонецьк : ЄВРІКА, 2001. 480 с.
12. Холод О. М. Комунікаційні технології : [підручник]. Львів: ПАІС, 2012. 300 с.

Тема 12. Технології формування промов

Здобувачі повинні знати: відомості про специфіку і етапи підготовки тексту виступу.

Здобувачі повинні вміти: використовувати прикладні соціокомунікативні технології для організації ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва; написання промов різної тематики та спрямування.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте специфіку та етапи підготовки спічрайтерського тексту. Зосередьте увагу на професійно-особистісних характеристиках спічрайтера. Визначте етапи роботи із замовником.

Питання для самоконтролю

1. Як науковці потлумачують поняття спічрайтинг? Чим спричинена неоднорідність у потлумаченні понять?
2. Хто такий спічрайтер?
3. Якими професійними якостями повинен володіти спічрайтер?
4. Чим споріднені риторика і спічрайтинг?
5. Чому спічрайтера можна одночасно назвати і психологом, і актором, і літератором, і політологом?
6. Якими навичками повинен володіти спічрайтер?
7. Якою є найбільш поширена схема діяльності спічрайтера?
8. Якими є основні складові побудови спічрайтером публічного виступу?
9. Які вимоги до змісту промови повинен витримати спічрайтер і яких помилок повинен уникати?

Творча / пошукова робота

Підготуйте інавгураційну промову для наступного президента України.

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика: Навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. Л. : Світ, 2001. 240с.
2. Бойко А. Д. Політичне маніпулювання : навч. посіб. К. : Академвидав, 2010. 432 с.
3. Бредемайер Карстен. Искусство словесной атаки. Практическое руководство. М. : Альпина Бизнес Букс, 2006. 187 с.
4. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.
5. Кривоносов А.Д., Шевченко А.С. Копирайтинг и спичрайтинг СПб. : Санкт-Петербургский государственный экономический университет, 2018. 66 с.

6. Почепцов Г. Агенти впливу й тексти впливу. ДетекторМедіа : веб-сайт. URL : <http://osvita.mediasapiens.ua/material/8505>.
7. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. К. : Ваклер, 2001. 352 с.
8. Романенко Ю.В. Спічрайтинг (основи риторики) : Практикум для студ. спеціальності «Міжнародна інформація»; КНУТШ; Ін-т міжнародних відносин. Київ : ІМВ, 2002. 98с.
9. Сагач Г. М. Риторика : Курс лекцій. К.: ІСДО, 1993. 148 с.
10. Сугестивні технології маніпулятивного впливу : навч. посіб. / В. М. Петрик та ін. ; за заг. ред. Є. Д. Скулиша. К. : ЗАТ «ВІПОЛ», 2011. 248 с. URL : https://mil.univ.kiev.ua/files/29_965691167.pdf
11. Холод О. М. Комунікаційні технології : [підручник]. Львів: ПАІС, 2012. 300 с.
12. Холод О. М. Спічрайтинг : навч. посіб. / О. М. Холод. – К. : КиМУ,. 2010. 230 с.
13. Хоменко І.В. Еристика. Мистецтво полеміки: Навч. Посібник. К.: Юрінком Інтер, 2001. 192 с.

Тема 13. Кризові технології. PR у кризових ситуаціях

Здобувачі повинні знати: сутність ключових понять теми, основні моделі та прийоми вирішення кризових ситуацій.

Здобувачі повинні вміти: кваліфікувати кризові ситуації, застосовувати ключові прийоми подолання кризи.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте на типології кризових ситуацій.

Зосередьте увагу на етапах розгортання кризових ситуацій.

Визначте найдієвіше прийоми антикризових зв'язків з громадськістю.

Питання для самоконтролю

1. Які типи криз Вам відомі?
2. Яка сутність кризи (як об'єкта соціальних комунікацій)?
3. Які фактори впливають на виникнення та розвиток кризи?
4. Які існують етапи розвитку кризи?
5. У чому полягають основні завдання антикризового PR?
6. Які Ви знаєте основні моделі антикризових комунікацій?
7. У чому полягають базові принципи / рекомендації антикризового управління?
8. Які практичні дії необхідні при подоланні кризи?
9. Які найпоширеніші прийоми подолання кризи Вам відомі?
10. Для чого та якими методами можна переключити увагу громадськості від кризи?
11. Як працює технологія «глибинного інтерв'ю» при покращенні репутації учасників кризи?
12. Яка існує методика створення постійних інформаційних приводів?
13. Які функції виконує експертний пул у післякризовий період?

Творча / пошукова робота

Підготуйте низку проблемних запитань до теми, які варто обговорити на практичному занятті.

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Запорожець О.Ю. Кризові комунікації у міжнародних відносинах: Посібник. К. : ІМВ, 2009. 75 с.
2. Зубарева М. А. прикладні антикризові PR-технології : навч. посіб. Острого : Видавництво національного університету «Острозька академія», 2014. 162 с.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.
4. Коробанов Ю. М., Коробанов А. Ю. Теорія і практика комунікацій: Навч. посіб.: у 3 ч. Ч. 2. Комунікації в теорії прийняття рішень та в кризових ситуаціях; Нац. ун-т кораблебудування ім. Макарова. Миколаїв: НУК, 2010. 72 с.

5. Королько В. Г. Основы публичных отношений: Учебник для студ. Вуз. М. : Рефл-бук, К. : Ваклер, 2000. 528 с.
6. Мойсеев В.А. Публичных отношений: Навч. посіб. К. : Академвидав, 2007. 224 с.
7. Олещук П. Кризові комунікації у політичному дискурсі. *Освіта регіону: політологія, психологія, комунікації. Український науковий журнал*. 2010. № 3. С.161-166.
8. Почепцов Г. Г. Публичных отношений: Навч. посіб. К. : Знання, 2006. 327 с.
9. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. К. : Ваклер, 2001. 352 с.
10. Скібіцький О. М. Антикризовий менеджмент: Навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2009. 568 с.
11. Холод О. М. Комунікаційні технології : [підручник]. Львів: ПАІС, 2012. 300 с.

Тема 14. Технології електронних мереж

Здобувачі повинні знати: відомості про електронні мережі та їх роль у налагодженні комунікації в соціумі, у професійній сфері.

Здобувачі повинні вміти: розробляти проекти автоматизації формування інформаційних ресурсів бібліотечних та архівних установ; ефективно послуговуватися електронними мережами в різних професійних ситуаціях.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте сутність ключових понять теми.

Зосередьте увагу на засобах реалізації електронних мереж.

Визначте роль соціальних мереж у житті індивіда, функціонуванні суспільства, ділових стосунках.

Питання для самоконтролю

1. Що таке технології електронних мереж?
2. Які засоби реалізації електронних мереж Вам відомі?
3. Як у сучасній науці та посякденні витлумачують поняття «соціальні мережі»?
4. Чим соціальні мережі різняться між собою?
5. Яка роль соціальних мереж в житті індивіда, функціонуванні суспільства, ділових стосунках?
6. Чому соціальні мережі вважають найефективнішим засобом маніпуляції?
7. Що таке блогерство?
8. Які різновиди блогів Вам відомі?
9. Які позитивні аспекти функціонування електронних мереж?
10. Які негативні аспекти функціонування електронних мереж?

Творча / пошукова робота

Проаналізуйте особистий блог одного з відомих Instagram-блогерів. Спробуйте визначити причини його успіху. Запропонуйте поради щодо покращення блогу.

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Батюк А.Є., Дзуліт З.П., Обельовська К.М., Огородник І.М., Фабрі Л.П. Інформаційні системи в менеджменті: Навчальний посібник. Львів: Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+» Інституту післядипломної освіти), «Інтелект-Захід», 2004. 520 с.
2. Буряк В. В. Глобальное гражданское общество и сетевые революции :[монографія]. Симферополь : ДИАЙПИ, 2011. 150 с.
3. Кастельс М. Інтернет-галактика. К.: Ваклер. 2007. 304 с.
4. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.
5. Побережна М. П. Електронні канали комунікації: функції, переваги, недоліки. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2012. № 44. С. 174-180.

6. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. К. : Ваклер, 2001. 352 с.
7. Соціальні мережі як інструмент взаємовпливу влади та громадянського суспільства :[монографія] / [О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І . Попик та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. К ., 2014. 260 с.
8. Соціальні мережі як чинник розвитку громадянського суспільства : [монографія] / [О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. К., 2013. 220 с.
9. Сугестивні технології маніпулятивного впливу : навч. посіб. / В. М. Петрик та ін. ; за заг. ред. Є. Д. Скулиша. К. : ЗАТ «ВПОЛ», 2011. 248 с.
10. Холод О. М. Комунікаційні технології : [підручник]. Львів: ПАІС, 2012. 300 с.

Тема 15. Технології чуток

Здобувачі повинні знати: сутність ключових понять теми; особливості поширення чуток та принципи їх нейтралізації.

Здобувачі повинні вміти: розпізнавати чутки й неправдиву інформацію; нейтралізувати чутки.

Рекомендації щодо самостійного опанування теми:

Закцентуйте, у чому криється причина популярності чуток.

Зосередьте увагу на різновидах чуток.

Визначте, які засоби боротьби з чутками є найефективнішими.

Питання для самоконтролю

1. Чому чутки можна вважати проявом соціального несвідомого?
2. Що Вам відомо про історію виникнення чуток?
3. Чому тема чуток не розроблена в сучасній науці?
4. Що слід розуміти під поняттям «чутка»?
5. Якими є різновиди чуток за інформаційною основою?
6. На які види поділяються недостовірні чутки?
7. Які бувають чутки за походженням?
8. Якими є різновиди чуток в залежності від простору, де вони циркулюють?
9. У чому криється причина виникнення чуток?
10. Як формуються чутки?
11. Які способи створення і поширення чуток в організаціях?
12. Які заходи боротьби із чутками пропонує І. Зражевська?

Творча / пошукова робота

Використовуючи наукову літературу доведіть письмово, що технологія чуток ефективніша порівняно з технологією інформаційного охоплення (пропаганди).

Під час вивчення теми рекомендуємо скористатися літературою:

1. Бойко О. Чутка як інструмент політичного маніпулювання. URL : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Sup/2011_22/Rozdil_2/13_Boyko.pdf.
2. Зражевська Н. І. Комунікаційні технології : лекції. Черкаси : Брама-Україна, 2010. 224 с.
3. Климаська Л. Чутки як спосіб організації та самоорганізації інформаційного простору політики. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*: Зб. наук. пр. Львів, 2008. Вип. 20. С. 71-80.
4. Конспект лекцій з дисципліни «Прикладні соціокомунікаційні технології» для здобувачів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» денної та заочної форм навчання. Укл. С.М. Мельник. Одеса: ОНПУ, 2020. 112 с.
5. Королько В. Г. Основы публичных релейшнз. М., «Рефл-бук», К.: «Ваклер». 2001. 528 с.

6. Лисенко В. Чутки – активний засіб модифікації суспільної свідомості. *Політичний менеджмент*. 2004. № 6 (9). С.96-10.
7. Ольшанский Д. В. Психология масс. СПб : Питер, 2001. 368 с
8. Почепцов Г. Г. Информация и дезинформация. К. : Ника-Центр, Эльга, 2001. 256 с.
9. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. К. : Ваклер, 2001. 352 с.
10. Різун В. В. Теорія масової комунікації : підруч. для студ. галузі 0303 «Журналістика та інформація». К. : Видавничий центр «Просвіта», 2008. 260 с.
11. Холод О. М. Комунікаційні технології (у теорії інмутації) : навч. посіб. К. : КиМУ, 2010. 147 с.
12. Холод О.М. Комунікаційні технології: підручник. К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2013. 213 с.

ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Питання до модульної контрольної роботи № 1

1. Прокоментуйте розбіжності в тлумаченні ключових понять («соціальні технології», «комунікаційні технології», «соціально-комунікаційні технології» та ін.).
2. Окресліть діапазон поняття «соціально-комунікаційні технології».
3. Прокоментуйте підходи до визначення соціально-комунікаційних технологій у працях українських науковців.
4. Прокоментуйте підходи до визначення соціально-комунікаційних технологій у працях зарубіжних учених.
5. Визначте структуру соціально-комунікаційних технологій.
6. Прокоментуйте види соціально-комунікаційних технологій.
7. Схарактеризуйте функції соціально-комунікаційних технологій.
8. Окресліть зв'язок соціально-комунікаційних технологій з іншими галузями діяльності.
9. Прокоментуйте сутність феномену маніпуляції.
10. Схарактеризуйте складники процесу маніпулювання.
11. Наведіть класифікацію маніпуляції.
12. Прокоментуйте структуру соціально-комунікаційних технологій у працях О. Холода.
13. Схарактеризуйте теоретичні уявлення про різновиди соціально-комунікаційних технологій Д. Гаври, В. Корнеєва, Г. Почепцова.
14. Розкрийте проблему дефінування пропаганди в українській і зарубіжній науці.
15. Окресліть діапазон впливу технології інформаційного охоплення.
16. Здійсніть параметризацію пропаганди: компоненти, чинники ефективності, форми, джерела походження, прийоми.
17. Розкрийте специфіку вітчизняної пропаганди на противагу американській.
18. Визначте сутність іміджу як феномену сучасного світу.
19. Схарактеризуйте технології та техніки формування й управління іміджем.
20. Визначте особливості трешіміджування.

Питання до модульної контрольної роботи № 2

1. Схарактеризуйте спіндокторинг як сучасну PR-технологію.
2. Прокоментуйте ключові моделі й функції спіну.
3. Розкрийте сутність п'яти типів використання спіндокторингу.
4. Опишіть основні технології просування.
5. Схарактеризуйте синтетичні технології просування.
6. Визначте сутність процесу перемовин (поняття, концепції, класифікація, функції).
7. Опишіть процес підготовки перемовин.
8. Прокоментуйте структуру процесу перемовин.
9. Схарактеризуйте стратегії і правила перемовин.
10. Визначте сутність виборних технологій.
11. Наведіть типологію виборних технологій.
12. Окресліть специфіку реалізації виборних технологій в Україні.
13. Схарактеризуйте спічрайтинг як специфічну PR-технологію.
14. Перелічіть види та визначте особливості складання спічрайтерських текстів.
15. Опишіть технології впливу в спічрайтерському тексті.
16. Дайте визначення поняттю «криза». Наведіть типологію кризових явищ.
17. Розкрийте сутність процесу управління кризовими ситуаціями: прогнозування; управління у період кризи; PR в процесі виходу з кризи.

18. Схарактеризуйте прийоми, методи та технології PR, використовувані в період кризи.
19. Розкрийте сутність «заборонених методів» подолання кризи.
20. Окресліть специфіку використання електронних мереж в умовах сьогодення.
21. Опишіть засоби реалізації технологій електронних мереж.
22. Визначте впливовий потенціал електронних мереж.
23. Розкрийте роль і функції чуток як комунікаційної технології.
24. Окресліть специфіку фактів і чуток про них. Назвіть різновиди чуток.
25. Схарактеризуйте технології поширення чуток.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

1. Комунікаційні технології на масову свідомість:
 - а) впливають;
 - б) не впливають;
 - в) іноді впливають.
2. Соціальними технологіями В. Я. Матвієнко називає комплекс прийомів, що забезпечують досягнення сприятливих умов життя, їхньої організованості, ефективної взаємодії, задоволення суспільного інтересу, який тією чи іншою мірою відповідає вимогам:
 - а) реального часу;
 - б) соціального часу;
 - в) філософської категорії «час».
3. Соціально-комунікаційні технології, як вважає О. М. Холод, – це система маніпулятивних дій-комплексів, спрямованих на:
 - а) зміну поведінки соціуму;
 - б) збереження поведінки соціуму;
 - в) розгойдування соціальної системи.
4. Прикладні соціально-комунікаційні технології визначаються як такі, що мають практичний характер у системі:
 - а) соціальної дії;
 - б) соціальної діяльності;
 - в) соціалістичного ладу.
5. Теоретичні соціально-комунікаційні технології – це ті, що не мають практичного характеру і розробляються для вдосконалення концепцій і теорій соціально-комунікаційних технологій і:
 - а) еволюційних тенденцій;
 - б) революційних мас;
 - в) комунікаційних технологій.
6. Інформаційні технології являють собою сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих із метою збирання, обробки, зберігання, поширення, відображення і використання інформації в інтересах її:
 - а) користувачів;
 - б) забудовників;
 - в) космонавтів.
7. Технологія інформаційного охоплення (пропаганда) – це абсолютно добровільна форма особистого інформативного впливу, яка:
 - а) є оплачуваною;
 - б) не є оплачуваною.
8. Рекламні технології спрямовані на інформування споживачів щодо появи нових організацій і видів товарів (послуг), формуванні та підтримці їхнього:
 - а) дебіту;
 - б) іміджу;
 - в) фізичного стану.
9. Термін «спічрайтинг» пішов від поєднання двох англійських слів, а саме: «speech» – мовлення, промова та «writhe», «writhing»:
 - а) писати;
 - б) говорити;
 - в) слухати.
10. Соціально-комунікаційні технології додавання є стадією мутації:
 - а) початковою;
 - б) середньою;

в) завершальною.

11. Соціально-комунікаційні технології додавання є стадією мутації, під час дії якої до моделей поведінки та світогляду, які формуються, додається інформація, що тягне за собою позитивні зміни:

- а) недобровільні;
- б) добровільні.

12. Знайдіть помилку у твердженні: «До низки соціально-комунікаційних технологій додавання (мутація) слід зарахувати технології:

- а) соціалізації;
- б) громадських зв'язків (паблік рилейшнз);
- в) виправлення інформації (спіндоктор);
- г) технології формування промов (спічмейкінг, спічрайтинг);
- г) технології просування (маркетингові комунікаційні технології);
- д) технології електронних мереж;
- е) технології мобільного зв'язку;
- є) технології організації дозвілля;
- ж) технології розстрілу демонстрантів.

13. Соціально-комунікаційні технології модифікації – це проміжна стадія процесів мутації, які під час реалізації завдають у моделях поведінки індивідів у суспільстві:

- а) легких змін;
- б) середніх змін;
- в) вагомих змін.

14. Технології соціальних мереж слід зарахувати до:

- а) технологій електронних мереж;
- б) технологій перепису населення;
- в) технологій перемовин.

15. Соціально-комунікаційні технології трансформації – це кінцева стадія процесу мутації, завдяки якій формуються моделі поведінки індивідів у суспільстві:

- а) нові;
- б) старі;
- в) ніякі.

16. Соціально-комунікаційні технології власну структуру:

- а) мають;
- б) не мають.

17. Перший структурний елемент СКТ називається «запит суспільства» і передбачає появу в суспільстві потреби на певні активні дії щодо вдосконалення або трансформування того явища, процесу, стану, який на даний історичний момент суспільство:

- а) не задовольняє;
- б) задовольняє.

18. Лідер ідеї замовляє *дослідження ринку запиту*, сутність якого полягає в з'ясуванні реального рівня потреб і вимог до виправлення ситуації з боку соціуму або певних його:

- а) класів;
- б) прошарків;
- в) соціальних груп.

19. Після написання плану соціально-комунікаційних технологій здійснюється пошук:

- а) фінансування;
- б) виконавців;
- в) рекламистів.

20. Знайдіть помилку у твердженні: за критерієм «призначення» слід виокремлювати такі СКТ:

- а) прямого призначення;
- б) непрямого призначення;
- в) опосередкованого призначення;
- г) дотичного призначення.

21. Пошук парламентаріями узгодження позицій щодо законних дій під час виборів – це свідчення:

- а) об'єктивного процесу;
- б) суб'єктивного підходу;
- в) політичної доцільності.

22. Досвід історії людства доводить твердження про те, що насамкінець суб'єктивно спрямована соціально-комунікаційна технологія:

- а) завжди виграє;
- б) спрацьовує з різними ефектами;
- в) потерпає крах.

23. Соціально-комунікаційні технології подавання телевізійних новин відрізняються від інших соціально-комунікаційних технологій своєю:

- а) непостійністю і нерегулярністю;
- б) постійністю і регулярністю.

24. Помірноефективними соціально-комунікаційними технологіями слід вважати ті, які передбачають прояв і фіксацію ефективності протягом:

- а) недалекого і неблизького майбутнього часу;
- б) далекого і близького майбутнього часу;
- в) середнього і помірною часу.

25. Слабкі (на межі розриву або згасання) зв'язки СКТ з іншими галузями діяльності соціального актора зустрічаються доволі:

- а) рідко;
- б) часто.

26. Зміни в поведінці людей можуть бути здійснені тільки завдяки змінам у моделях їхньої поведінки, які ґрунтуються на змінах у комунікації. Наведене положення *законом комунікаційних технологій* назвав його автор:

- а) Різун В.В.;
- б) Почепцов Г.Г.;
- в) Іванов В.Ф.

27. 2011 року Олександр Холод запропонував структуру соціально-комунікаційних технологій, яка базується на структурі наукової галузі:

- а) «соціальні комунікацій»;
- б) «соціологія»;
- в) «психологія».

28. Згідно з концепцією О.М. Холода, соціально-комунікаційні технології включають у себе:

- а) соціальні технології;
- б) соціальні класи;
- в) соціальні дії.

29. Маніпуляцію слід розуміти не як негативне явище, а як:

- а) позитивне явище;
- б) фіксацію воєнних дій;
- в) зміну моделей (сценаріїв) поведінки.

30. Нейтральна зміна поведінки тягне за собою тимчасові зміни моделей (сценаріїв) поведінки, які не викликають переструктурування системи цінностей особистості або суспільства, – це:

- а) суто маніпуляція;
- б) інмутація;
- в) мутація.

31. Позитивна зміна поведінки передбачає таке переструктування системи цінностей особистості, яке не викликає заперечень у суспільства і є корисним для самої особистості, – це:

- а) мутація;
- б) інмутація;
- в) маніпуляція.

32. Негативна зміна поведінки переструктурує систему цінностей особистості до незадоволення з боку суспільства і, як результат, заподіює шкоду самій особистості, – це:

- а) інмутація;
- б) мутація;
- в) маніпуляція.

33. Донині побутує стійка точка зору про маніпуляцію як про явище суто:

- а) негативного порядку;
- б) позитивного порядку.